НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА

Відділ новітніх технологій вирощування овочевих і баштанних культур

ПОГОДЖУЮ
Гарант ОНП «Агрономія»
_____ Кондратенко С.І.
"15" вересня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з наукової роботи ІОБ НААН
_____ ПарамоноваТ.В
"15" вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОНОМІЇ

Галузь знань 20 – АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

Спеціальність – 201 – АГРОНОМІЯ

Селекційне - 2021

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСИЦПЛІНИ
ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОНОМІЇ

для аспірантів (здобувачів) наукового ступеня
за напрямком підготовки **доктор філософії**
спеціальності **201 – Агрономія**

«___»_____2021 р., 21 с.

РОЗРОБНИКИ:
РУДЬ В.П. – с. н. с. лабораторії інноваційно-інвестиційного розвитку овочевого ринку та інтелектуальної власності ІОБ НААН, к.е.н., с.н.с.;
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму затверджено на засіданні Вченої ради Інституту овочівництва і баштанництва НААН

Протокол від «14» вересня 2021 р. № 10

Учений секретар Сергієнко О.В. _____
(підпис)
"14" вересня 2021 р.

Схвалено на засіданні відділу новітніх технологій вирощування овочевих і баштанних культур

Протокол від «08» вересня 2021 р. № ____

Завідувач відділу _____ О.Д. Вітанов

© Інститут овочівництва і баштанництва, 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td>Найменування показників</td><td>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – ECTS 5</td><td rowspan="3">Галузь знань
20 – Аграрні науки та продовольство

Спеціальність:
201 – Агрономія</td><td>Статус – обов’язкова
Роки підготовки – 1</td></tr>
<tr><td>Лекції – 24 годин
(12 занять)</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>Практичні заняття–
26 годин (13 занять)</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150, а саме:
аудиторних – 50
самостійної роботи – 100</td><td rowspan="2">Рівень вищої освіти:
Третій
(освітньо-науковий рівень)</td><td>Самостійна робота – 100 годин</td></tr>
<tr><td>Форма контролю – залік</td></tr>
</table>

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 50/100 (год.), або 33/67 (%)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни ***«Економічна оцінка технологій в агрономії»*** є надання здобувачеві (аспіранту) теоретичних і практичних знань щодо ефективності використання сучасних інноваційних технологічних рішень в овочівництві. Планується набуття аспірантами (здобувачами) теоретичних і практичних навичок при освоєнні навчальної дисципліни, професійної підготовки з питань пріоритетного розвитку галузі овочівництва, використання досвіду передових країн у цьому напрямку, засвоєння основних методологічних підходів щодо формування моделей конкурентоздатного наукового продукту, планування проведення комплексних досліджень, які забезпечать науковий супровід виробництва овочів, оцінці ефективності від освоєння новітніх технологій.

2.2. **Основні завдання** навчальної дисципліни ***«Економічна оцінка технологій в агрономії»***:

– оволодіння сучасними тенденціями і напрямами розвитку аграрної науки та теоретичними знаннями з економічної оцінки технологій в агрономії;

– отримання практичних навиків щодо застосування та економічної оцінки технологій в агрономії;

– формування навичок у використанні баз даних і ресурсів мережі Інтернет для пошуку даних Держкомстату України, вирішення завдань професійної діяльності;

– здатності самостійно формулювати актуальність, новизну, напрями та завдання досліджень, вибору шляхів їх наукового та методичного супроводу;

- критичного узагальнення отриманих результатів, формування наукових висновків і практичних рекомендацій;

- оволодіння правилами і засобами представлення отриманих результатів науково-дослідної роботи до оприлюднення науковій спільноті.

2.3. Згідно з вимогами навчальної дисципліни здобувач наукового ступеня доктора філософії (аспірант) ***повинен:***

знати:

- проблеми розвитку галузі овочівництва, пріоритетні напрями та тенденції розвитку галузі овочівництва;

- теоретичні основи ефективного використання продуктивного потенціалу овочевих рослин;

-економічні основи дослідної справи;

- принципи функціонування технологій різного спрямування і їх вплив на фективність виробництва;

- підходи до розробки технологічних процесів і операцій в агрономії;

- основні підходи до застосування та економічної оцінки технологій в агрономії;

– бази даних і ресурсів мережі Інтернет для пошуку даних Держкомстату України, вирішення завдань професійної діяльності;

- правила представлення отриманих результатів науково-дослідної роботи до оприлюднення науковій спільноті.

вміти:

- працювати з джерелами інформації для визначення пріоритетних напрямків розвитку галузі;

- формувати стратегію проведення досліджень на перспективу;

- визначати методику поточних досліджень;

- розробляти принципово нові підходи щодо проведення досліджень;

- всебічно та фундаментально аналізувати наукові результати з можливістю їх подальшого удосконалення та впровадження.

володіти:

- методикою закладання вегетаційних, польових дослідів та супутніх економічних досліджень;

- вмінням використання баз даних і ресурсів мережі Інтернет для пошуку даних Держкомстату України, вирішення завдань професійної діяльності;

- методикою роботи з таблицами в програмі Microsoft Excel;

- методикою складання технологічної карти на вирощування овочевої культури;

- методикою калькулювання витрат на вирощування овочевої культури;

- методикою обрахунку нормативу собівартості на вирощування овочевої культури;

- прийомами економічної оцінки економічної ефективності вирощування окремих овочевих культур;

- методикою розрахунку економічного ефекту від впровадження окремого інноваційного елементу технології в агрономії.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК.01. Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких та практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.

ЗК.04. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт.

ЗК.07. Здатність до максимального використання інформаційних ресурсів, комунікаційних технологій, пошуку, оброблення та аналізу отриманої наукової інформації.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК.01. Здатність володіти методологією теоретичних і експериментальних досліджень в галузі сільського господарства, агрономії, селекції та генетики сільськогосподарських культур, овочівництва, технологій виробництва сільськогосподарської продукції.

СК.05. Здатність використовувати програмне забезпечення (мови програмування, пакети тощо) та великі масиви статистичної інформації для здійснення досліджень, моделювання та забезпечення оптимального проходження процесів росту і розвитку овочевих рослин з запланованою нормативною якістю та напрямом використання.

СК.12. Здатність до комплексного та системного підходу в аналізі результатів до-сліджень в технології і веденні насінництва.

Загальні програмні результати навчання (ЗПРН):

ЗПРН.05. *Знання і вміння* використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерні засоби та програми для генетико-статистичного обрахунку результатів експериментів, створення комп'ютерної бази вихідних даних, її систематизації у відповідності до задач досліджень.

Спеціальні програмні результати навчання (СПРН):

СПРН.08. *Вміння* використовувати інформацію щодо сучасних тенденцій розвитку світової і вітчизняної сільськогосподарської науки, щодо вирішення глобальних проблем агрономії.

СПРН.12. Знання щодо володіння методиками визначення економічної ефективності, вміння визначати шляхи зменшення витрат та економії ресурсів.

СПРН.13. Вміння застосовувати сучасні способи і методи планування та організації сільськогосподарського виробництва на основі екологічно спрямованих, адаптивних технологій вирощування культур.

Міждисциплінарні зв'язки: теоретичним базисом навчальної дисципліни є освоєння, знання і синтез сучасних фундаментальних і прикладних знань із загальної і молекулярної біології, фізіології, цитології, біохімії, екології рослин, фітопатології, фітоімунології, математичної статистики, маркетингу, інноваційної діяльності, інформаційних та комунікаційних технологій супроводу наукових досліджень, знання правил пошуку, аналізу наукової і патентної документації, правил, засобів і технологій публічного оприлюднення результатів наукових досліджень і підготовки дисертаційної роботи до захисту.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль **1. Наукові засади формування та функціонування галузі овочівництва** (90 год.).

Тема 1. Наукові засади та основні принципи формування агарного ринку. Особливості ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості. (8 годин).

Теоретичні онови і соціально-економічна сутність ринку овочевої продукції, методологія, понятійний апарат, економічний зміст. Наукові засади та основні принципи формування агарного ринку. Особливості формування ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості. Аналіз кон'юнктури.

Тема 2. Законодавче та наукове забезпечення галузі овочівництва. Нормативно-правові акти. (10 годин).

Інноваційно-інвестиційна стратегія розвитку овочівництва. Нормативно-правова база інноваційного розвитку агропромислового комплексу України. Шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення галузі овочівництва. Розробка інноваційних програм і проектів розвитку овочівництва у межах регіональної стратегії інноваційного розвитку.

Тема 3. Тенденції розвитку світового та національного овочевого ринку. Динаміка змін. (10 годин).

Тенденції розвитку галузі овочівництва в Україні, світі та країнах СНД. Динаміка показників зміни посівних площ, валових зборів та рівня урожайності. Темпи росту, аналіз показників. Встановлення причин. Перспективи розвитку. Аналіз кон'юнктури.

Тема 4. Роль галузі овочівництва в системі продовольчого ринку. Баланси споживання і виробництва овочевої продукції в Україні. (*8 годин).*

Індикатори продовольчої безпеки України. Методика складання зведеного прогнозного балансу та споживання овочів. Періодичність складання, інформаційна база.

Тема 5. Світовий розвиток та сучасний стан розвитку галузі насінництва. Логістика, оператори ринку. (10 годин).

Сучасний стан розвитку галузі насінництва на національному та світовому рівнях. Основні оператори ринку, експортно-імпортні операції. Напрямки ефективного розвитку насінництва. Шляхи підвищення ефективності виробництва насіння.

Тема 6. Регіональні, зональні та структурні зміни у виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин. (12 годин).

Тенденції та особливості розвитку ринків окремих овочевих культур. Визначення частки окремих овочевих культур в системі овочевого ринку. Аналіз причин порушення зонального вирощування овочів. Пропозиції щодо вдосконалення науково обґрунтованої структури посівних площ за регіонами на основі ефективних рішень в овочівництві.

Тема 7. Проблеми та перспективи розвитку товарного овочівництва в Україні. (8 годин).

Вплив змін форм власності на вирощування овочів. Великотварні і дрібнотоварні господарства, їх роль і значення при виробництві овочів.

Тема 8. Стан і розвиток захищеного грунту в Україні, особливості, перспективи. (8 годин).

Місце, значення і роль захищеного грунту у виконанні соціальних функцій. Тенденції формування захищеного грунту, ємність ринку. Проблеми і перспективи функціонування галузі захищеного грунту.

Тема 9. Підвищення рівня концентрації, спеціалізації та інтенсифікації виробництва овочів. Кооперація в овочівництві. (8 годин).

Організаційно-економічний механізм, формування ефективної інфраструктури овочевого ринку. Напрями підвищення рівня інтенсифікації на овочевому ринку. Розвиток кооперації.

Тема 10. Маркетинг в овочівництві. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції. (8 годин).

Конкурентоспроможність овочевої продукції. Формування ефективної системи реалізації овочевої продукції. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.

Змістовний модуль 2. **Калькулювання витрат, нормативи собівартості, бізнес-планування.** (60 годин).

Тема 11. Удосконалення цінового механізму в ринкових умовах. Нормативи собівартості. *(12 годин).*

Особливості встановлення ціни на овочеву продукцію. Фактори ціноутворення (базові, кон'юнктурні, регулюючі). Нормативний метод встановлення ціни.

Тема 12. Складання технологічної карти. Калькулювання витрат. *(14 годин).*

Складання технологічної карти. Облік (калькулювання) витрат на виробництво і віднесення їх на готовий продукт. Визначення собівартості одиниці продукції.

Тема 13. Показники економічної ефективності виробництва овочів *(12 годин).*

Економічна ефективність (галузі, підприємства, досліду, використання результатів НДР). Показники економічної ефективності виробництва овочів (натуральні, вартісні). Прибуток. Рентабельність.

Тема 14. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій. *(12 годин).*

Чистий дохід базового і нового варіанту. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.

Тема 15. Бізнес-планування в овочівництві. *(10 годин).*

Вивчення методології бізнес-планування на основі літературних джерел. Виявлення сильних та слабких сторін підприємства, заходу (SWOT-аналіз). Складання бізнес-плану підприємства. Зиження ризиків підприємницької діяльності. Оцінка ефективності проекту.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Змістовний модуль 1. Наукові засади формування та функціонування галузі овочівництва.					
Тема1. Наукові засади та основні принципи формування агарного ринку. Особливості ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості.	8	2	-	-	6
Тема 2. Законодавче та наукове забезпечення галузі овочівництва. Нормативно-правові акти.	10	2	2	-	6
Тема 3. Тенденції розвитку світового та національного овочевого ринку. Динаміка змін.	10	2	2	-	6
Тема 4. Роль галузі овочівництва в системі продовольчого ринку. Баланси споживання і виробництва овочевої продукції в Україні.	8	-	2	-	6
Тема 5. Світовий розвиток та сучасний стан розвитку галузі насінництва. Логістика, оператори ринку.	10	2	2	-	6
Тема 6. Регіональні, зональні та структурні зміни у виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин.	12	2	4	-	6
Тема 7. Проблеми та перспективи розвитку товарного овочівництва в Україні.	8	2	-	-	6
Тема 8. Стан і розвиток захищеного грунту в Україні, особливості, перспективи.	8	2	-	-	6
Тема 9. Підвищення рівня концентрації,	8	2	-	-	6

спеціалізації та інтенсифікації виробництва овочів. Кооперація в овочівництві.					
Тема 10. Маркетинг в овочівництві. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.	8	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	***90***	***18***	***12***	***-***	***60***
Змістовний модуль 2. Калькулювання витрат, нормативи собівартості, бізнес-планування.					
Тема 11. Удосконалення цінового механізму в ринкових умовах. Нормативи собівартості.	12	-	4	-	8
Тема 12. Складання технологічної карти. Калькулювання витрат.	14	2	4	-	8
Тема 13. Показники економічної ефективності виробництва овочів.	12	2	2	-	8
Тема 14. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.	12	2	2	-	8
Тема 15. Бізнес-планування в овочівництві.	10	-	2	-	8
Разом за змістовим модулем 2	***60***	***6***	***14***	***-***	***40***
Усього годин	**150**	**24**	**26**	**-**	**100**

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Непередбачено	

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовний модуль 1. Наукові засади формування та функціонування галузі овочівництва.	
1	*Лекція 2. Законодавче та наукове забезпечення галузі овочівництва. Нормативно-правові акти.* **Тема практичного заняття 1**. Робота з нормативно-правовими актами, за профілем дисертації)	2
2	*Лекція 3. Тенденції розвитку світового та національного овочевого ринку. Динаміка змін.* **Тема практичного заняття 2.** Збір та аналіз статистичних даних щодо світового виробництва овочів та окремих овочевих культур (за профілем дисертації).	2
3	*Лекція 4. Роль галузі овочівництва в системі продовольчого ринку. Баланси споживання і виробництва овочевої продукції в Україні.* **Тема практичного заняття 3.** Збір та аналіз статистичних даних щодо споживання овочів та окремих овочевих культур (за профілем дисертації).	2
4	*Лекція 5. Світовий розвиток та сучасний стан розвитку галузі насінництва. Логістика, оператори ринку.* **Тема практичного заняття 4.** Збір та аналіз статистичних даних щодо виробництва насіння окремих овочевих культур (за профілем дисертації).	2
5	*Лекція 6. Регіональні, зональні та структурні зміни у виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин.* **Тема практичного заняття 5.** Збір та аналіз статистичних даних щодо зональних та структурних зміни при виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин.	4
	Разом за змістовим модулем 1	***12***
	Змістовний модуль 2. Калькулювання витрат, нормативи собівартості, бізнес-планування.	
6	*Лекція 11. Удосконалення цінового механізму в ринкових умовах. Нормативи собівартості.*	2

	Тема практичного заняття 6. Витрати на вирощування овочевих культур і насіння. Нормативи собівартості.	
7	*Лекція 12. Складання технологічної карти. Калькулювання витрат*. **Тема практичного заняття 7.** Складання технологічної карти. Калькулювання витрат.	2
8	*Лекція 13. Показники економічної ефективності виробництва овочів.* **Тема практичного заняття 8.** Показники економічної ефективності виробництва овочів (натуральні і вартісні).	2
9	*Лекція 14. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій*. **Тема практичного заняття 9.** Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.	4
10	*Лекція 15. Бізнес-планування в овочівництві*. **Тема практичного заняття 10.** Складання бізнес-плану.	4
	Разом за змістовим модулем 2	***14***
	Всього	***26***

8. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Непередбачено	

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Тема1. Наукові засади та основні принципи формування агарного ринку. Особливості ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості**. Теоретичні онови і соціально-економічна сутність ринку овочевої продукції, методологія, понятійний апарат, економічний зміст. Наукові засади та основні принципи формування агарного ринку. Особливості формування ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Формування і функціонування ринку овочевої продукції, закономірності та особливості. Аналіз кон'юнктури.	6
2	**Тема 2. Законодавче та наукове забезпечення галузі овочівництва. Нормативно-правові акти.** Інноваційно-інвестиційна стратегія розвитку овочівництва. Нормативно-правова база інноваційного розвитку агропромислового комплексу України. Шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення галузі овочівництва. Розробка інноваційних програм і проектів розвитку овочівництва у межах регіональної стратегії інноваційного розвитку.	6
3	**Тема 3. Тенденції розвитку світового та національного овочевого ринку. Динаміка змін.** Тенденції розвитку галузі овочівництва в Україні, світі та країнах СНД. Динаміка показників зміни посівних площ, валових зборів та рівня урожайності. Темпи росту, аналіз показників. Встановлення причин. Перспективи розвитку. Аналіз кон'юнктури.	6
4	**Тема 4. Роль галузі овочівництва в системі продовольчого ринку. Баланси споживання і виробництва овочевої продукції в Україні.** Індикатори продовольчої безпеки України. Методика складання зведеного прогнозного балансу та споживання овочів. Періодичність складання, інформаційна база	6
5	**Тема 5. Світовий розвиток та сучасний стан розвитку галузі насінництва. Логістика, оператори ринку.** Сучасний стан розвитку галузі насінництва на національному та світовому рівнях. Основні оператори ринку, експортно-імпортні операції. Напрямки ефективного розвитку насінництва. Шляхи підвищення ефективності	6

	виробництва насіння.	
6	**Тема 6. Регіональні, зональні та структурні зміни у виробництві основних овочевих культур. Аналіз причин.** Тенденції та особливості розвитку ринків окремих овочевих культур. Визначення частки окремих овочевих культур в системі овочевого ринку. Аналіз причин порушення зонального вирощування овочів. Пропозиції щодо вдосконалення науково обґрунтованої структури посівних площ за регіонами на основі ефективних рішень в овочівництві.	6
7	**Тема 7. Проблеми та перспективи розвитку товарного овочівництва в Україні.** Вплив змін форм власності на вирощування овочів. Великотварні і дрібнотоварні господарства, їх роль і значення при виробництві овочів.	6
8	**Тема 8. Стан і розвиток захищеного грунту в Україні, особливості, перспективи.** Місце, значення і роль захищеного грунту у виконанні соціальних функцій. Тенденції формування захищеного грунту, ємність ринку. Проблеми і перспективи функціонування галузі захищеного грунту.	6
9	**Тема 9. Підвищення рівня концентрації, спеціалізації та інтенсифікації виробництва овочів. Кооперація в овочівництві.** Організаційно-економічний механізм, формування ефективної інфраструктури овочевого ринку. Напрями підвищення рівня інтенсифікації на овочевому ринку. Розвиток кооперації.	6
10	**Тема 10. Маркетинг в овочівництві. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.** Конкурентоспроможність овочевої продукції. Формування ефективної системи реалізації овочевої продукції. Концепції, принципи та функції. Напрями реалізації концепції соціально-етичного маркетингу. Канали збуту овочевої продукції.	6
11	**Тема 11. Удосконалення цінового механізму в ринкових умовах. Нормативи собівартості**. Особливості встановлення ціни на овочеву продукцію. Фактори ціноутворення (базові, кон'юнктурні, регулюючі). Нормативний метод встановлення ціни.	8
12	**Тема 12. Складання технологічної карти. Калькулювання витрат.** Складання операційної карти. Методика розробки технологічної карти (вихідні дані, технологічна частина (послідовність операцій і обсяг виконуваних робіт); інженерна частина (перелік і кількість технічного оснащення виконуваних операцій); економічна частина (показники затрат праці, капітальних вкладень та експлуатаційних витрат). Статті витрат (оплата праці, відрахування на соціальні заходи, паливо, мастильні матеріали, поточний ремонт, амортизація, засоби захисту рослин, полив, електроенергія, мінеральні добрива, насіння і посадковий матеріал, вартість землі та інші матеріальні витрати). Облік (калькулювання) витрат на виробництво і віднесення їх на готовий продукт. Визначення собівартості одиниці продукції.	8
13	**Тема 13. Показники економічної ефективності виробництва овочів.** Оцінка ефективності вирощування сільськогосподарської продукції. Натуральні показники економічної ефективності виробництва овочевої продукції (валовий збір, урожайність, якісні параметри продукції). Вартісні показники економічної ефективності виробництва овочевої продукції (затрати праці на 1 ц, люд.-год; собівартість і ціна реалізації 1 ц, грн; прибуток, грн. на: 1 ц і 1 га; рівень рентабельності та рентабельність продажу та ін.).	8
14	**Тема 14. Методика розрахунку економічного ефекту від впровадження інновацій.** Облік та визначення економічної ефективності результатів польових та інших дослідів в овочівництві. Методи визначення вихідних даних для розрахунку річного економічного ефекту (у т. ч. від госпрозрахункового). Чистий дохід базового і нового варіанту. Визначення річного економічного ефекту від провадження результатів НДР та нової техніки. Визначення річного економічного ефекту від використання нового сорту, гібриду F_1. Економічна оцінка ефективності, економічний ефект від застосування мінеральних добрив та засобів захисту рослин. Встановлення частки науки	8

	та виробництва у річному економічному ефекті.	
15	**Тема 15. Бізнес-планування в овочівництві.** Мета бізнес планування. Порядок складання бізнес-плану. Вивчення методології бізнес-планування на основі літературних джерел. Визначення цілей. Визначення структури бізнес-плану. Збирання даних для кожного розділу бізнес-плану. Складання бізнес-плану. Опис галузі та підприємства. Опис товарної пропозиції. Аналіз ринку і маркетинг. План виробництва. Організаційний план. Фінансовий план. Виявлення сильних та слабких сторін підприємства, заходу (SWOT-аналіз). Оцінка ефективності проєкту. Ризики проєкту.	8
	Всього	***100***

10. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання виконується у формі обов'язкового реферату з прочитаної літератури за вільним вибором здобувача (одна із тем самостійної роботи). Обсяг реферату повинен бути 25–30 сторінок, оформлений згідно ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення", з кількістю опрацьованих літературних джерел – 30-40, іншомовних не менше 10.

Загальні вимоги, що забезпечують максимальну оцінку:

- правильність постановки задачі, рішення, оцінка рішення;
-грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- оформлення відповідно до чинних стандартів;
- наявність посилань на джерела інформації;
- самостійність виконання (діагностується під час захисту).

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі освоєння дисципліни загальної підготовки дисципліни ***«Економічна оцінка технологій в агрономії»*** задіяні сучасні навчально-освітні технології, засновані на використанні інтерактивних та активних форм проведення лекційних, семінарських (практичних), лабораторних та самостійних занять.

Активний режим засвоєння дисципліни базується на прямому (особистому) контакті викладача із аспірантом, у т. ч. у форматі відеоконференції Zoom. Викладач лекційного матеріалу шляхом прямого

діалогу (спілкування) оцінює спроможність та рівень засвоєння аспірантами теоретичних і практично набутих знання, провокує їх на дискусію.

В основу *інтерактивного* засвоєння дисципліни покладений метод пізнання знань шляхом представлення лектором лекційного і практичного матеріалу із використанням сучасних технологій його презентації, у т. ч. у форматі відеоконференції Zoom.

Методи подання і засвоєння навчальної інформації – словесні (лекція, семінар, бесіда, розповідь), наочні (презентація - мовна, комп'ютерна), практичні (текстовий, електронний документи).

Лекції. Залежно від тем модулів та найбільш оптимального подання будуть використані наступні форми представлення лекційного матеріалу - основні (проблемні) лекції, лекції - презентації.

Основні (проблемні) лекції представляють зміст модулів (тем), розкривають сутність проблеми (теми), що дозволить аспірантам паралельно встановлювати рівень пріоритетності, актуальності, новизни обраних напрямів досліджень, формувати у аспірантів здатність до самостійного визначення кола дискусійних питань, логічного обґрунтування найбільш оптимальних способів втілення набутого теоретичного досвіду в персональних наукових дослідженнях.

Лекції – презентації, дозволять лектору у процесі викладення для закріплення презентує мого матеріалу використати принцип наочності. Цей види лекцій буде використаний для більш ефективного розкриття і засвоєння аспірантом окремих тем навчальних модулів.

Практичні заняття передбачають індивідуальне поглиблення процесів діалогічного спілкування аспіранта із здобувачем, у процесі якого здобувач науково ступеня повинен набути навики індивідуальної та спільної участі у обговоренні окремих питань (дискусія, бесіда, доповідь), оволодіти теоретичними і практичними знаннями щодо вибору оптимальних шляхів вирішення поставлених на вивчення наукових завдань.

Самостійна підготовка дозволить аспірантам оволодіти навичками роботи зі світовими інформаційно-пошуковими системами, базами даних, каталогами і фондами бібліотек, архівами, комп'ютерними програмами, знайти найбільш оптимальні шляхи і прийоми вирішення поставлених на вивчення завдань досліджень в цілому, методично правильно планувати і закладати досліди, збирати та аналізувати результати наукових досліджень; готувати до оприлюднення усні доповіді, тези доповідей, презентації, наукові статті, розробляти і оформлювати звітну, патентну документацію, дисертаційну роботу, автореферат, заповнювати для реєстрації заявки на авторські свідоцтва на сорти, колекції, лінії, патенти на винаходи, корисні моделі, товарні знаки тощо.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Встановлення рівня отриманих у результаті навчання аспірантами базового пакету знань, навичок, понять, умінь, набутих у процесі наукового пізнання загальної навчальної дисципліни ***«Економічна оцінка технологій в агрономії»***.

Для діагностики знань використовується модульно-рейтингова система за 100-бальною шкалою оцінювання. Оцінювання дисципліни здійснюється за результатами поточного і підсумкового контролю (у формі тестового заліку).

За освоєння матеріалу змістовних модулів проводиться тестування (по кожному модулю).

Підсумковий залік – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем повного курсу загальної навчальної дисципліни професійної підготовки (лекційний, практичний матеріал, самостійна підготовка)**.** Підсумковий залік включає в себе тестування за матеріалами навчальної дисципліни та складається з 30 питань. Кожна правильна відповідь відповідає 1 балу (максимально 30 балів).

Здобувач допускається до здачі заліку, якщо ним було виконане ІНДЗ у формі реферату.

Завдання поточного контролю сумарно оцінюються від 0 до 70 балів і розподіляються наступним чином:

- відвідування та робота на лекційному занятті – 2 бал **(всього 24 бали);**

- поточне оцінювання виконання семінарських, практичних занять – 2 бали **(всього 26 балів);**

- тестування після вивчення кожного модуля – 1 бал за 10 тестів **(всього 10 балів)**

- виконання індивідуального завдання -**10 балів (реферат)**.

13. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Поточний контроль, бали																	Підсумковий контроль, бали	Сума, балів
Вид робіт	**Змістовний модуль №1**										**Змістовний модуль № 2**					**Всього**		
	T_1	T_2	T_3	T_4	T_5	T_6	T_7	T_8	T_9	T_{10}	T_{11}	T_{12}	T_{13}	T_{14}	T_{15}			
Відвідування лекцій	2	2	2		2	2	2	2	2	2	-	2	2	2	-	**24**	**залік** (тест)	
Виконання практичних робіт	-	2	2	2	2	4	-	-	-	-	4	4	2	2	2	**26**		
Модульні тести	5										5					**10**		
Виконання ІНДЗ																**10**		
Разом																**70**	**30**	**100**

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка рівня засвоєння лекційного, семінарського, практичного матеріалу, самостійно набутих навичок та знань		
	за ECTS	за національною шкалою	Критерії оцінювання
90–100	**A**	зараховано	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
82–89	**B**		Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

74–81	**C**		Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
64–73	**D**		Теоретичний зміст курсу освоєно частково, без прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–63	**E**		Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	**F**	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Теоретичний зміст курсу не освоєно. Необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

14. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для вивчення навчальної дисципліни «Економічна оцінка технологій в агрономії» використовуються навчальні підручники, посібники, методичні вказівки, робоча програма з дисципліни, схематичний матеріал. Опорним конспектом лекцій є ***книги:*** «Удосконалення науково-обґрунтованої структури посівних площ за регіонами на основі ефективних рішень в овочівництві: [моногр.] / О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, Л.А. Терьохіна, С.М. Кормош, Л.М. Урюпіна, О.П. Стовбір, Є.О. Духін, С.М. Даценко, В.В. Кузьменко, Є.В. Зінченко, В.В. Сидора, А.В. Яковченко]. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 248 с.»; «Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур з різним ресурсним забезпеченням// Мазоренко Д.І., Мазнева Г.Є.

(ред.). / Харків: ХНТУСГ, 2006. - 725 с.». Для проведення семінарських, практичних занять та виконання контрольних робіт використовуються ***методичні рекомендації***: «Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві // Бондаренко Г.Л., Яковенко К.І. (ред.)/ 3-є вид., перероблене і доп. — Харків : Основа, 2001. — 378 с. та методичні рекомендації: «Методичні рекомендації "Щодо складання зведеного балансу та споживання овочів" / [О.М. Могильна, В.П. Рудь, Л.М. Урюпіна, О.П. Стовбір, О.І. Яковченко, А.В. Яковченко, Сидора В.В.].- Селекційне: Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – 32 с.»; «Методичні рекомендації: з удосконалення цінового механізму на ринку насіння овочевих культур вищих репродукцій / С.І. Корнієнко, Г.В. Сергеєв, В.П. Рудь та ін. // – ІОБ НААН. – «Плеяда». – 2013. - 34 с.»; «Методичні рекомендації. Визначення економічної ефективності результатів науково-дослідних робіт в овочівництві / О.В. Ульянченко, Г.І. Яровий, В.П. Рудь та ін. //- ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2011. - 27 с.»

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

Монографії:

1. Удосконалення науково-обґрунтованої структури посівних площ за регіонами на основі ефективних рішень в овочівництві: [моногр.] / О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, Л.А. Терьохіна, С.М. Кормош, Л.М. Урюпіна, О.П. Стовбір, Є.О. Духін, С.М. Даценко, В.В. Кузьменко, Є.В. Зінченко, В.В. Сидора, А.В. Яковченко]. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 248 с. ISBN 978-966-949-664-5.

2. Адаптивна технологія вирощування насіння моркви: [моногр.] / за ред. О.Д. Вітанова – Вінниця // Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2020. 204 с. ISBN 978-966-949-678-2.

3. Енергоефективна технологія вирощування насіння буряка столового: [моногр.] / за ред. О.Д. Вітанова, О.М. Могильної, О.В. Романова - Вінниця: ТОВ «Нілан», 2020. 275 с. ISBN 978-966-924-844-2.

4. Методичні рекомендації «Наукове забезпечення розвитку інтенсивних систем землеробства на зрошуваних землях відповідно до спеціалізації сільськогосподарських підприємств»: [моногр.] / За науковою редакцією: М.І. Ромащенка, Р.А. Вожегової, А.П. Шатковського Грановської //- Херсон.: Олді-Плюс, 2020. – 456 с.

5. Методологічні аспекти еколого-економічного розвитку органічного овочівництва в Україні. Інституційне забезпечення: [моногр.] / [О.М. Могильна, О.В. Муравйов, В.П. Рудь та ін.] – В.: ТОВ «ВП Плеяда», 2017. – 92 с.

6. Методологія адаптивної системи вирощування овочевих культур / [Муравйов В.О., Вітанов О.Д., Зелендін Ю.Д., Чефонова Н.В., Мельник О.В., Семибратська Т.В., Куц О.В., Рудь В.П. та ін.]. – Х.: ТОВ «ВП «Плеяда», 2017. – 48 с.

7. Наукові засади розвитку аграрного сектора економіки південного регіону України: [моногр.] / За науковою редакцією: Ромащенка М.І., Вожегової Р.А., Шатковського А.П. //- Херсон.: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 438 с. (авторський внесок – 5%, автором підготовлено розділ 5.3. «Наукові засади розвитку овочівництва», с. 290-321) ISBN 978-966-289-163-8.

8. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні» [моногр.] // За ред. Я.М. Гадзала, В.Ф. Камінського // - К.- 2016. - С. 544-591. – 596 с.

9. Рудь В.П. Маркетинг в овочівництві [моногр.] / Корнієнко С.І., Романова Л.В., Рудь В.П., Гуменюк А.В. / За ред. С.І. Корнієнка. – Вінниця.: ТОВ «Нілан – ЛТД», 2014 – 288 с.

10. Економічна ефективність виробництва овочів до 195-річчя заснування ХНАУ ім. В.В. Докучаєва: [моногр.] / О.В. Ульянченко, В.Є. Роганіна, В.П. Рудь, О.О. Кіях, Ю.Ю. Черненко. – Х.: Віровець А.П. «Апостроф». – 2011. – 288 с.

12. Овочеві культури, картопля, баштанні культури: [моногр.] // Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України / редкол.: М.В. Зубець (голова), В.П. Ситник, М.Д. Безуглий та ін.]. – Київ.: «Аграрна наука». – 2010. – 980 с. *(авторський внесок 5%, автором підготовлено підрозділ «Овочеві культури, картопля, баштанні культури»).*

13. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і Західному регіоні України: [моногр.] / редкол.: М.В. Зубець (голова), В.П. Ситник, М.Д. Безуглий та ін.]. – Київ.: «Аграрна наука». – 2010. – 944 с.

14. Сучасні технології в овочівництві / За ред. К. І. Яковенка. Х. : ІОБ УААН, 2001. 128 с.

15. Операційні технології виробництва овочів / За ред. О. С. Болотських. К. : Урожай, 1988. 344 с.

16. Сич З. Д. Післязбиральні технології доробки овочів для логістики і маркетингу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / З. Д. Сич, І. О. Федосій, Г. І. Подпрятов ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К. : [б. в.], 2010. 440 с.

17. Обзор развития овощеводства и бахчеводства в государствах – членах Евразийского экономического союза за 2013-2017 годы Москва: «Департамент аропромышленной политики» - 2018 – 96 с. [Електронний ресурс]. URL: http://www.eurasiancommission.org/ru/act/prom_i_agroprom/dep_agroprom/sensitive_products/Documents pdf.

Галузеві комплексні програми, концепції:

1. Концепція органічного виробництва овочевої продукції в Україні до 2020 року (проект). Як складова Концепції органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні до 2020 року) / О.М. Могильна, В.О. Муравйов, Т.К. Горова, В.П. Рудь та ін.// – 2017. - Х.: «ІОБ НААН», 24 с.

2. Концепція органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні /за ред. Я.М. Гадзало, А.С. Заришняка та В.Ф. Камінського // – 2015. - К.: ННЦ «Інститут землеробства» НААН. – 2015 – К.: «ННЦ «Інститут землеробства НААН», 42с.

3. Концепція виробництва овочево-баштанної продукції в Україні на період до 2015 року /С.А. Балюк, М.І. Ромащенко, М.В. Лісовий, О.Д. Вітанов, В.П. Рудь, О.О. Кіях // За ред. С.А. Балюка. – Харків.: ННЦ «ІГА ім. О.Н. Соколовського. – 2012. – Вид. «Міськдрук». – 28 с.

4. Концепція органічного виробництва овочевої продукції в Україні на період до 2025 року (проект). / Ю.Д. Зелендін та ін О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, О.Д. Вітанов, О.І. Онищенко, Л.А. Терьохіна, , Л.М. Урюпіна, О.П. Стовбір, В.В. Сидора // - 2020. Х.: «ІОБ НААН». – 17 с.

5. Програма «Органічне виробництво овочевої продукції в Україні на період до 2025 року» (науково-технологічний супровід) / Ю.Д. Зелендін та ін О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, О.Д. Вітанов, О.І. Онищенко, Л.А. Терьохіна, Л.М. Урюпіна, О.П. Стовбір, В.В. Сидора // - 2020. Х.: «ІОБ НААН». – 34 с.

6. Галузева програма «Малопоширені овочеві культури – 2025» (науковий аспект) / С.І. Корнієнко, Т.К. Горова, О.М. Могильна, В.П. Рудь та ін. // - Х.: ТОВ «ВП Плеяда» - 2017. – 100 с.

7. Галузева програма «Овочі України – 2020» - С.І. Корнієнко, Т.К. Горова, В.О. Муравйов, О.М. Могильна, В.П. Рудь та ін. – Вінниця.: ТОВ «Нілан – ЛД», 2016. – 40 с.

8. Галузева програма «Овочі України – 2015» / Корнієнко С.І., Горова Т.К., Гончаров О.М., Вітанов О.Д., Онищенко О.І., Могильна О.М., В.П. Рудь та ін.- Х.: «Плеяда. – 2012. – 56 с.

Методичні рекомендації:

1. Методичні рекомендації "Щодо складання зведеного балансу та споживання овочів" / [[О.М. Могильна, В.П. Рудь, Л.М. Урюпіна, О.П. Стовбір, О.І. Яковченко, А.В. Яковченко, Сидора В.В.].- Селекційне: Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – 32 с.

2. Науково-методичні рекомендації з розробки механізму трансферу інноваційних технологій, науково-консультаційного та інформаційного забезпечення / [Терьохіна Л.А., Ільїнова Є.М., Рудь В.П., Мозговський О.Ф., Яковченко А.В., Леус Л.Л., Сидора В.В.]. – 2020, Селекційне: Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – 24 с.

3. Зміна продуктивності зрошуваної овоче-кормової сівозміни та трансформація основних показників родючості чорнозему типового за систематичного застосування добрив (науково-практичні рекомендації) / В.Ю.

Гончаренко, С.А. Балюк, О.М. Могильна, О.В. Куц, Т.В. Парамонова, В.П. Рудь // Х.: ІООБ НААН «Плеяда», 2018. – 56 с. (авторський внесок 15% , економічна ефективність застосування добрив).

4. Методичні рекомендації: з удосконалення цінового механізму на ринку насіння овочевих культур вищих репродукцій / С.І. Корнієнко, Г.В. Сергеєв, В.П. Рудь та ін. // – ІОБ НААН. – «Плеяда». – 2013. - 34 с.

5. Методичні рекомендації. Визначення економічної ефективності результатів науково-дослідних робіт в овочівництві / О.В. Ульянченко, Г.І. Яровий, В.П. Рудь та ін. //- ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2011. - 27 с.

Нормативно-правові акти:

Закони України:

- «Про державну підтримку сільського господарства України»;
- «Про продовольчу безпеку»;
- «Про безпечність та якість харчових продуктів»;
- «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» від 03.09. 2014 № 425-VII;
- проект Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 36, ст.275) (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2740-VIII від 06.06.2019, ВВР, 2019, № 28, ст.116)

Постанови КМУ:

- Постанова Кабінету міністрів України від 14 квітня 2000 р. N 656 Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/656-2000-Text.
- Про затвердження Порядку ведення Переліку органів іноземної сертифікації від 26.05.2020 № 985
- Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції, Державного реєстру органічного насіння і садивного матеріалу від 12 лютого 2020 р. № 87
- Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970
- Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 826 від 09.09.2020, № 1032 від 21.10.2020)

Накази:

Про затвердження Порядку підтвердження спеціальних знань інспектора з органічного виробництва та/або обігу органічної продукції у сфері органічного виробництва від 19.03.2019 № 143

Про затвердження державного логотипа для органічної продукції від 22.02.2019 № 67

Про затвердження Переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях від 09.06.2020
№ 1073

Про затвердження Порядку розгляду апеляцій на рішення органів сертифікації від 17.06.2020 № 1141

Про затвердження форми заявки на внесення до Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції від 30.01.2020 № 109

- «Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 03.09.2017 № 1073. URL: https://docs.dtkt.ua/download/pdf/1220.2658.1

Методики:

«Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджені Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13 Text

Додаткова література

1. Скидан О.В. Продовольча сфера України в умовах глобалізаційних викликів. *Економіка України*. 2009. № 11. С. 53–64.

2. Сарапіна О.А. Тенденції розвитку ринку овочевої продукції в умовах глобалізації економіки / О.А. Сарапіна // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2014. — С. 96—100.

3. Андрюшко А. Приклад ефективного маркетингу плодоовочевої продукції в Польщі / А. Андрюшко [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http:// www.docme.ru/doc/121792/progurtovi rinki

4. Логоша Р.В. Маркетингові дослідження ринку овочів в Україні / Р.В. Логоша // Зб. наук. праць Вінницького нац. аграр. Ун-ту. Сер. "Економічні науки". — Вінниця: ВНАУ, 2012. — Вип. 4 (70). — Т. 2.

5. Кучеренко Т. Экономическая эффективность выращивания овощей открытого грунта / Т. Кучеренко / / Овощеводство. — 2014. — № 11., с. 24-26.

6. Сухий П.О. Сучасний стан та перспективи розвитку овочівництва в Україні / П.О. Сухий, М.Д. Заячук // Ученые записки Таврич. нац. ун-та им. В.И. Вернадского. — 2012. — № 3. — С. 38—48.

8. Як харчуватися під час пандемії коронавірусу: поради експертів [16.03.2020]. URL: https://ckp.in.ua/health/21144.

9. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку овочівництва на період до 2025 року. Розпорядження Кабінету міністрів України від 21 жовтня 2020 року № 1333-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1333-2020-р . Text.

10. ТОП-5 производителей овощей в Украине. URL: https://delo.ua/business/top-5- proizvoditelej-ovoschej-v-ukraine-323878/.

11. Рудь В.П. До питання інституційного забезпечення органічного виробництва // Електронний науково-практичний журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління».– Дніпро.: ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» – Випуск 5(05). – 2016 – С. 84-89.

12. Стратегічні напрями розвитку галузі овочівництва України / С.І. Корнієнко, В.П. Рудь, Кіях О.О., Терьохіна Л.А. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - серія «Економічні науки». – 2012. - №8. - С. 26-33.

13. Перспективи розвитку галузі овочівництва в Харківській області / Корнієнко С.І., В.П. Рудь, Кіях О.О., Терьохіна Л.А. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - серія «Економічні науки». – 2012. - №7. – С. 66-73.

14. Роль овочевого ринку при виконанні соціальних функцій / В.П. Рудь // Вісник ХНАУ. – 2011. - №4. – С. 213-219.

15. Сучасний стан галузі овочівництва та перспективи розвитку / В.П. Рудь, О.О. Кіях // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - серія «Економічні науки». – 2011. - № 3. - С. 146-154.

16. Витратно-ціновий аналіз виробництва овочевої продукції // В.П. Рудь / Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва - Серія «Економічні науки». - 2010. - № 8. – С. –70-76.

17. Ринок овочів та продовольча безпека України / В.П. Рудь //Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК». - 2010. - № 6 (188). – С. 55- 57.

18. Формування витрат та цін при виробництві овочів / В.П. Рудь // Збірник наукових праць Сумського національного аграрного університету. – Серія – «Економіка та менеджмент» . - Вісник СНАУ. – 2010. - Випуск 9/2. - С. 99-102.

19. Значення овочевого ринку у продовольчій безпеці України / В.П. Рудь // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – серія «Економіка АПК і природокористування» – 2009. - № 11. – С. 363-368.

20. Проблеми розвитку і регулювання овочепродуктового підкомплексу в Україні / В.П. Рудь // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – серія «Економіка АПК і природокористування». - 2009. - № 14. - С. 110-117.

21. Проблеми розвитку овочевого ринку в Україні / В.П. Рудь // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. – Серія «Економічні науки». – Вип. 84. – Харків.: ХНУТСГ. – 2009. – С. 260-267.

22. Значення овочевого ринку в продовольчій безпеці України / В.П. Рудь // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. – 2009. – Вип. 72. – Частина 2. – «Економіка». – С. 239-244.

23. Перспективи українського овочівництва у період глобалізації / Г.І. Яровий, В.П. Рудь, О.О. Кіях // Збірник наукових праць Харківського національного технічного університету. - Серія «Економічні науки». – Х.: ХНУТСГ. - 2007р. – Випуск 66. - С. 390-401.

24. Розвиток інноваційної діяльності у насіннєвому сегменті овочевого ринку / Л.А. Терьохіна Л.А., В.П. Рудь, О.П. Стовбір, Т.О.

Рудницька // Всеукраїнський науково-виробничий журнал „Інноваційна економіка” – Тернопіль.: ТІ АПВ УААН – 2007. - № 2/4. – С. 204-210.

24. Інноваційна діяльність на овочевому ринку та її роль у забезпеченні продовольчої безпеки // Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство».– 2016. - Випуск 7. – Мукачево.: Мукачівський державний університет. – С. 138-146.

25. Інституційно-правове регулювання органічного овочівництва / Науково-економічний журнал «Інтелект XXI» / - 2018. № 4. – К.: Національний університет харчових технологій «Інститут проблем конкуренції» - ВД "Гельветика" – С. 82-87.

26. Інституційне забезпечення розвитку органічного виробництва // Науково-економічний журнал «Інтелект XXI» / - 2016. № 6. – К.: Національний університет харчових технологій «Інститут проблем конкуренції» - ВД "Гельветика" – С. 124-135.

25. Овочевий ринок в системі забезпечення продовольчої безпеки країни// В.П. Рудь / Вісник Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова – Серія «Економіка». - Одеса.: ВД «Гельветика». - 2014. – том 19. – Випуск 2/2. – С. 158-162.

26. Овочевий ринок. Аспекти формування продовольчої безпеки України / В.П. Рудь // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Серія «Економічні науки». – Випуск 5, частина 1. - 2014. – Х.: Херсонський державний університет, ВД «Гельветика». - С. 251-255.

27. Зональне розміщення виробництва томата в Україні / Могильна О.М., Рудь В.П., Терьохіна Л.А., Урюпіна Л.М., Стовбір О.П., Сидора В.В. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2020. - № 66. - Х.: «Плеяда». – С. 89-100.

28. Морква м’ясиста: зональне виробництво, наукове забезпечення / Рудь В.П., Терьохіна Л.А., Урюпіна Л.М., Стовбір О.П., Сидора В.В. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2019. - № 66. - Х.: «Плеяда». – С. 91-102.

29. Пріоритетні напрями наукового забезпечення виробництва малопоширених видів овочевих рослин в Україні / Могильна О.М., Рудь В.П., Хареба О.В. та ін. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2018. - № 64. - Х.: «Плеяда». – С. 75-88.

30. Розвиток органічного виробництва овочів / Могильна О.М., Муравйов В.О., Рудь В.П., Терьохіна Л.А. // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2017. - № 63. - Х.: «Плеяда». – С. 7-17.

31. Органічне овочівництво: досягнення інституту /С.І. Корнієнко, О.Д. Вітанов, В.О. Муравйов, С.І. Кондратенко, В.П. Рудь, О.В. Куц // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво»- 2016. - № 62. - Х.: «Плеяда». – С. 7-19.

32. Основні положення галузевої комплексно програми «Овочі України – 2020» // С.І. Корнієнко, В.П. Рудь / Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2015. - № 61. – С. 17-34.

33. Проблеми розвитку ринку картоплі в Україні / В.П. Рудь, О.В. Муравйова, В.В. Сидора // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» – 2015.- Вип. 61. – с. 193-200.

34. Концептуальні основи розвитку овочівництва та забезпечення продовольчої безпеки / С.І. Корнієнко, В.П. Рудь, О.О. Кіях, Л.А. Терьохіна // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2012. № 58. – С. 7-18.

35. Виробництво цибулі ріпчастої в Україні та його наукове забезпечення / В.П. Рудь, О.О. Кіях, Є.М. Ільїнова // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво» - 2012. - № 58.

16. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Пошукові системи мережі Інтернет – GOOGLE, Rambler, Yandex тощо.

Інформаційно-пошукові системи - GOOGLE Scholar, ГЛОБОС, Science Tehnology, AGRIS (http://agris.fao.org/agris-search/index.do), AGRO-PROM, Math Search.

Електронні бази даних (БД):

http://nbuv.gov.ua

http://dnsgb.com.ua

http://sops.irbis24.org

http://library.vadimstepanov.ru/database.htm

AGRICOLA (http://agricola.nal.usda.gov)

AGROS (http://www.cnshb.ru)

УКРАГРОТЕКА (http://dnsgb.com.ua/dnsgb.html)

CAB Abstracts (http://www.cababstractsplus.org/)

ФАО (http://www.fao.org/agora/ru/)

Directory of Open Access Journals (DOAJ) (https://doaj.org)

KOMPASS (http://ua.kompass.com)

Базова історична література по сільському господарству 18-20 ст. (http://chla.library.cornell.edu)

ДСУ Державна служба статистики України http://www.ukrstat.gov.ua

FAOSTAT [Електронний ресурс]. URL: http://faostat.fao.org.